

ครบ 1 ปี รถไฟ จีน-สปป.ลาว ... เพิ่มทางเลือกการ ส่งออกผ่านแดน ไทยไปสู่พื้นที่ ศักยภาพใหม่ในจีน

- ในช่วงโควิด-19 การค้าผ่านแดนเป็นเส้นทางสำคัญที่ช่วยระบายสินค้าไทยเข้าสู่ตลาดจีนเนื่องจากเส้นทางขนส่งสินค้าทางเรือติดขัดจากการปิดเมือง ซึ่งการค้าผ่านแดนนอกจากจะเป็นทางเลือกในการขนส่งสินค้าแล้ว ยังเป็นเส้นทางใหม่ในการส่งสินค้าเข้าสู่ภาคใต้และภาคตะวันตกของจีนที่ยังมีศักยภาพในการบริโภค เป็นโอกาสขยายตลาดของสินค้าไทย โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์อาหาร อาหารฮาลาล ผลิตภัณฑ์ไม้แปรรูป สินค้าชั้นกลางที่ใช้วัตถุดิบไทยอย่างยางพาราและเม็ดพลาสติก เป็นต้น
- อย่างไรก็ตาม ด้วยแนวโน้มเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวลงอย่างมาก ในขณะที่เศรษฐกิจจีนที่ก็โตช้าลงกว่าช่วงก่อนการระบาดของโควิด จากปัจจัยกดดันภายในประเทศทั้งนโยบายโควิดเป็นศูนย์ที่แม้ว่าจะมีสัญญาณที่ดีขึ้น รวมถึงประเด็นภาคอสังหาริมทรัพย์ ส่งผลต่อการส่งออกของไทยไปจีนในระยะข้างหน้า **ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า** การส่งออกผ่านแดนไทยไปจีนทั้งปี 2565 ในรูปเงินบาทคาดหดตัว 25% ด้วยฐานที่สูงและปัจจัยเฉพาะในบางสินค้าทำให้มีมูลค่าส่งออกลดลงมาอยู่ที่ 1.45 แสนล้านบาท

ท่ามกลางการส่งออกของไทยไปยังจีนในภาพรวม 10 เดือนแรกปี 2565 ในรูปเงินบาทเติบโตเชิงซ้ำที่ 2.8% ขณะที่การค้าผ่านแดนไทยไปจีนในช่วงเวลาเดียวกันหดตัวถึง 27.3% (YoY) มีมูลค่าส่งออกอยู่ที่ 1.26 แสนล้านบาท แต่การส่งออกผ่านแดนบางเส้นทางยังคงเติบโตได้อย่างน่าสนใจ โดยเฉพาะการขนส่งไปยังมณฑลหยุนหนานทั้งการขนส่งด้วยรถบรรทุกและการขนส่งผ่านรถไฟจีน-สปป.ลาว ที่เปิดดำเนินการตั้งแต่วันที่ 3 ธันวาคม 2564 ผ่านมาครบ 1 ปี การขนส่งผ่านแดนยังคงมีสัญญาณบวกเติบโตได้อีกในระยะข้างหน้า ดังนี้

- การขนส่งผ่านแดนทางบกไปจีนเป็นทางเลือกช่วยกระจายสินค้าที่ได้รับความนิยมมากขึ้นควบคู่ไปกับเส้นทางขนส่งทางทะเลที่ยังคงเป็นช่องทางหลักในการส่งสินค้าไทยไปจีน ในช่วงโควิด-19 ระบาดช่องทางการขนส่งผ่านแดนได้รับความนิยมอย่างชัดเจนจนเป็นตัวช่วยสำคัญในการระบายสินค้าเข้าสู่จีนระหว่างการปิดเมืองท่าฝั่งตะวันออกของจีนที่เป็นช่องทางการส่งออกหลักของสินค้าไทยและช่วยบรรเทาปัญหาต้นทุนส่งสินค้าทางเรือขาดแคลนอย่างหนัก นั่นทำให้การขนส่งผ่านแดนมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็น 17% ของมูลค่าการส่งออกทุกช่องทางไปจีนในปี 2564 (จากเคยอยู่ที่ 12.4% ในปี 2562)

บริการทุกระดับประทับใจ

การส่งออกของไทยไปจีนในรูปแบบบาททั้งทางเรือและการส่งออกผ่านแดน

การส่งออก ไปจีน	มูลค่า (แสนล้านบาท)				การขยายตัว (%YoY)			สัดส่วน (%)		
	2562	2564	ม.ค.-ต.ค. 2564	ม.ค.-ต.ค. 2565	2562	2564	ม.ค.-ต.ค. 2565	2562	2564	ม.ค.-ต.ค. 2565
ผ่านแดน	1.12	1.95	1.72	1.25	11.21	59.70	-27.35	12.44	16.60	12.59
ทางเรือ	7.90	9.79	7.96	8.71	-9.25	21.66	9.37	87.56	83.40	87.41
ทั้งหมด	9.02	11.74	9.69	9.96	-7.13	26.67	2.82	100.00	100.00	100.00

ที่มา: กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย

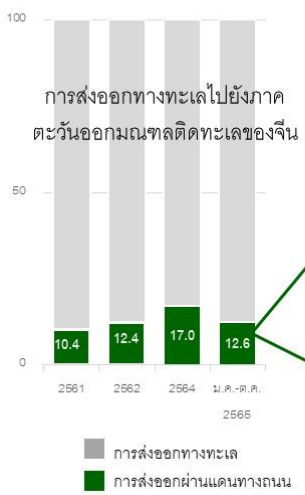
- การขนส่งผ่านแดนระหว่างไทยกับจีนมีจุดแข็งที่มีช่องทางการขนส่งหลากหลายและรวดเร็ว โดยรวมแล้วมี 4 เส้นทาง สามารถส่งสินค้าจากกรุงเทพฯ ถึงปลายทางประเทศจีนด้วยระยะเวลาเพียง 2-5 วัน ซึ่งเส้นทางเหล่านี้จะยิ่งคึกคักมากขึ้นอีกจากการเตรียมเปิดเส้นทางขนส่งช่องทางที่ 5 ที่อยู่ระหว่างก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงหรือสะพานมิตรภาพไทย-สปป.ลาว แห่งที่ 5 เชื่อม จ.บึงกาฬ-แขวงบอลิคำไซ คาดว่าจะก่อสร้างเสร็จพร้อมใช้งานในปี 2567 โดยน่าจะช่วยเพิ่มความคล่องตัวระยะเวลาขนส่ง และคาดว่าจะมีการส่งออกได้ไม่ต่ำกว่า 1 พันล้านบาทในปีแรกจากปัจจุบันแทบไม่ได้ใช้เส้นทางนี้ใช้ส่งสินค้าไปจีน ขณะที่เส้นทางขนส่งไปจีนในปัจจุบันมี 4 เส้นทางหลัก ประกอบด้วยเส้นทางรถไฟความเร็วสูงจีน-สปป.ลาว เชื่อมจากสะพานมิตรภาพไทย-สปป.ลาว แห่งที่ 1 จ.หนองคาย-นครหลวงเวียงจันทน์ เป็นเส้นทางที่เปิดมิติใหม่แห่งการขนส่งทางบกนำสินค้าไทยไปจีนด้วยเวลาเพียง 15 ชั่วโมงเท่านั้น มีการใช้งานมากขึ้นเป็นลำดับโดยเฉพาะการขนส่งสินค้าที่ต้องแข่งกับเวลา จึงเป็นช่องทางที่ช่วยเสริมศักยภาพการขนส่งจากช่องทางเดิมที่ได้รับความนิยมอยู่แล้วไม่ว่าจะเป็นการขนส่งผ่านสะพานมิตรภาพไทย-สปป.ลาว แห่งที่ 4 เชื่อมตรงสู่ตลาดมณฑลหยุนหนาน ผ่านด่านเชียงของ จ.เชียงราย-แขวงบ่อแก้ว เส้นทางขนส่งผ่านสะพานมิตรภาพไทย-สปป.ลาว แห่งที่ 2 จ.มุกดาหาร-แขวงสะหวันนะเขต และการขนส่งผ่านสะพานมิตรภาพไทย-สปป.ลาว แห่งที่ 3 ผ่าน จ.นครพนม-แขวงคำม่วน
- กำลังซื้อที่มาจากจีนตอนใต้ มณฑลหยุนหนานและเขตปกครองตนเองกว่างซียังมีโอกาสเติบโตในระยะข้างหน้า ตามนโยบายกระจายความเติบโตอย่างทั่วถึงของทางการจีนที่จะผลักดันการบริโภคในแต่ละพื้นที่ โดยความน่าสนใจอยู่ที่การส่งออกไปยังพื้นที่จีนตอนใต้ในเวลานี้ยังเติบโตสวนกระแสการหดตัวของ การส่งออกผ่านแดนไทยไปจีนในภาพรวม จะเห็นได้จากการส่งออกผ่านแดนในช่วงมกราคม-ตุลาคมปี 2565 ที่ผ่านสะพานมิตรภาพไทย-สปป.ลาว แห่งที่ 4 จ.เชียงราย ไปยังมณฑลหยุนหนานยังขยายตัวถึง 27.9% (YoY) เช่นเดียวกับช่องทางรถไฟความเร็วสูงจีน-สปป.ลาวที่เปิดใช้งานมา 1 ปี มีมูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เป็น 1,569 ล้านบาท ในเบื้องต้นมีสัดส่วน 1.3% ของการส่งออกผ่านแดนไปจีน ซึ่งคาดว่าทั้งปี 2565 น่าจะมีมูลค่าส่งออกไทยผ่านเส้นทางนี้แตะ 2,000 ล้านบาท ขณะที่การนำเข้าจากจีนมีมูลค่าถึง 10,286 ล้านบาท ทำให้รวม

แล้วช่องทางนี้มีสัดส่วนเป็น 5.1% ของการค้ารวมผ่านแดนไปจีน จากที่ไม่เคยมีการขนส่งด้วยช่องทางนี้มาก่อน โดยสินค้าที่นำจับตาในการทำตลาดจีนตอนใต้เป็นสินค้าที่เน้นตอบโจทย์การบริโภคโดยตรง ได้แก่ ผลไม้ เครื่องสำอาง น้ำพริกปรุงรส เครื่องแกง มันสำปะหลัง ถั่ว ของแต่งบ้าน นอกจากนี้ ยังมีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่เป็นผลิตภัณฑ์ส่งออกใหม่ที่นำจับตาสามารถเชื่อมโยงกับการผลิตของมณฑลจีนตอนใต้ได้อีกทางหนึ่ง

ครบรอบ 1 ปี รถไฟจีน-สปป.ลาว ... การค้าผ่านแดนไทยไปจีนมีทางเลือกเพิ่มขึ้น แต่เศรษฐกิจจีนกดดันการส่งออกผ่านแดนไทยไปจีนปี 2565 หดตัว 25% มีมูลค่าส่งออก 1.45 แสนล้านบาท

การส่งออกไทยไปจีนได้รับแรงกดดันนโยบายโควิดเป็นศูนย์ซึ่งทางการจีนอาจประกาศล็อกดาวน์ได้ตลอดเวลา กระทบความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจ

สัดส่วนการส่งออกสินค้าไทยไปจีนผ่านช่องทางสำคัญ

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์, กรมการค้าต่างประเทศ โดยศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย

- การส่งออกผ่านแดนไทยไปจีนตอนใต้สามารถส่งต่อสินค้าไปยังภาคกลางและภาคตะวันตกของจีนได้อย่างรวดเร็วด้วยเครือข่ายการขนส่งที่มีประสิทธิภาพของจีน โดยจีนตะวันตกเป็นพื้นที่เศรษฐกิจที่น่าสนใจด้วยขนาดเศรษฐกิจรวมแล้วคิดเป็น 1 ใน 5 ของ GDP จีน อีกทั้งรายได้ของแต่ละมณฑลในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2560-2564) เติบโตไม่ต่ำกว่า 35% สูงกว่าอัตราการเติบโตเฉลี่ยทั้งประเทศจีน สะท้อนโอกาสให้สินค้าไทยเข้าทำตลาดได้โดยเฉพาะสินค้าเพื่อการบริโภคที่จีนผลิตไม่ได้และเป็นสินค้าที่เป็นจุดเด่นของไทยที่ปัจจุบันก็ทำตลาดได้ดีอยู่แล้วและยังเติบโตอย่างอาหารแปรรูป ผัก ถั่ว ผลไม้สด อาหารฮาลาล สินค้าอุปโภคบริโภค รวมถึงสินค้าขั้นกลางเพื่อการผลิตในกลุ่มสินค้าที่ต้องใช้วัตถุดิบสำคัญของไทยอย่างยางพารา และเม็ดพลาสติก สามารถนำไปต่อยอดผลิตในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และยานยนต์ในมณฑลฉงชิ่งและเมืองเฉิงตูอันเป็นศูนย์กลางการผลิตยานยนต์แบรนด์ยุโรป คอมพิวเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ และเป็นศูนย์กลางการขนส่งของพื้นที่ตอนใต้เชื่อมโยงการขนส่งได้ทั่วจีน เชื่อมการขนส่งสินค้าไปยังยุโรปได้ ทั้งนี้ มณฑลฝ่ง

ตะวันตกประกอบด้วยฉิ่ง มงโกเลียใน ส่วนซี เสฉวน หึงเซีย ซินเจียง หยุนหนาน ทิเบต ชิงไห่ กุ้ยโจว กวางซี กานซู

อย่างไรก็ดี ด้วยภาพเศรษฐกิจจีนที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการล็อกดาวน์อย่างเข้มงวดในช่วงต้นปีที่ผ่านมา ทิศทางเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวลง และด้วยฐานการส่งออกที่สูงในปีก่อนหน้า ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่า การส่งออกผ่านแดนไทยไปจีนในช่วงที่เหลือของปี 2565 แม้จะมีแรงส่งจากกำลังซื้อในช่วงเทศกาลปลายปี 2565 แต่ด้วยการส่งออกที่อ่อนแรงในช่วงที่ผ่านมาทำให้ทั้งปี 2565 การส่งออกผ่านแดนไทยไปจีนหดตัวที่ 25% มีมูลค่า 145,000 ล้านบาท ในระยะต่อไปคงต้องจับตา แนวทางการผ่อนปรนมาตรการโควิดเป็นศูนย์ที่เริ่มส่งสัญญาณบวก ประกอบกับแผนการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของจีนที่หันมาพึ่งพิงการบริโภคในประเทศมากขึ้น ท่ามกลางการส่งออกในภาพรวมไปจีนที่ไม่สดใสนัก แต่การกระจายการขนส่งไปยังเส้นทางการค้าผ่านแดนไทยทางภาคเหนือและภาคอีสานของไทยเพื่อส่งไปยังจีนตอนใต้ น่าจะเป็นอีกช่องทางที่สร้างโอกาสในการส่งออกสินค้าไทยไปจีนยังพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ตอนในประเทศของจีนมากขึ้น โดยเฉพาะการส่งออกสินค้าเพื่อการบริโภคที่มีสัดส่วนถึงเกือบ 60% ของการส่งออกผ่านแดนไปจีน และสินค้าส่วนใหญ่ยังคงเป็นสินค้าแตกต่างจากสินค้าจีนจึงเป็นจุดแข็งสำคัญที่สินค้าไทยยังทำตลาดได้ต่อเนื่อง อาทิ อาหารแปรรูป ผลไม้สด ขนมขบเคี้ยว เครื่องสำอาง สมุนไพรไทย สินค้าอุปโภคบริโภค ผลิตภัณฑ์ไม้แปรรูป อาหารฮาลาลที่ยังมีโอกาสทำตลาดชาวมุสลิมที่อาศัยอยู่อย่างคับคั่งในจีนตะวันตก รวมทั้งสินค้าขึ้นกลางอีก 40% ของการส่งออกผ่านแดนไปจีน ในกลุ่มอิเล็กทรอนิกส์ สินค้าที่ใช้วัตถุดิบที่สำคัญของไทยอย่างยางพารา เม็ดพลาสติก สินค้าเหล่านี้ล้วนมีโอกาสส่งไปสนับสนุนการผลิตในพื้นที่อุตสาหกรรมตอนกลางของจีนที่กำลังเติบโตต่อไปได้อีก

Disclaimers รายงานวิจัยนี้จัดทำโดย บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด (KResearch) เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยอาศัยแหล่งข้อมูลสาธารณะ หรือ ข้อมูลที่เชื่อว่ามีความน่าเชื่อถือที่ปรากฏขณะจัดทำ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ KResearch มีอาวัธบองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่รับผิดชอบต่อผู้ประสงค์เพื่อซื้อชวน เสนอแนะ ให้คำแนะนำ หรือจูงใจในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยความระมัดระวังและใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจใดๆ KResearch จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้ถือเป็นทรัพย์สินของ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้ต้องแสดงข้อความถึงสิทธิความเป็นเจ้าของแก่ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่ทำซ้ำ ปรับปรุง ดัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำการลักษณะใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในทางการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้า เป็นลายลักษณ์อักษรจาก KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)